

معافیت و اعتبار مالیاتی مدت دار برای سرمایه‌گذاری در صنایع پایین‌دستی و محصولات پیشرفته با ارزش افزوده بسیار بالا دارد. همچنین این هدف وجود دارد که با تسهیل ورود سرمایه مردمی و بخش کاملاً خصوصی به عرصه تولید در صنعت پتروشیمی با استفاده از ابزارهای نوین مالی و بورس از این صنعت حمایت کنیم. مجلس شورای اسلامی نظارت جدی بر اجرای مفاد مرتبط با پتروشیمی در قالب قانون هفتم توسعه خواهد داشت و در ضمن برای حذف مجوزهای غیرواقع بینانه در صنعت پتروشیمی تلاش می‌کند.

تسریع در اصلاح اساسنامه شرکت ملی پتروشیمی برای تبدیل آن به نهادی توسعه‌محورتر، بررسی امکان ایجاد یک «نهاد مستقل تنظیم‌گر» برای ثبات و پیش‌بینی‌پذیری در سیاست‌گذاری، ایجاد بستری برای ایمن‌سازی تأمین منابع و اجرای عملی سیاست

«جداسازی سهم پتروشیمی از منابع انرژی عمومی» و توسعه پروژه‌های جمع‌آوری گازهای همراه و کمک به اصلاح سازوکارهای اقتصادی و بازنگری در فرمول نرخ خوراک و عوارض صادراتی به نفع افزایش رقابت‌پذیری صنعت پتروشیمی هم از جمله مهم‌ترین اقدامات مجلس در این حوزه است.

صنعت پتروشیمی یک سرمایه ملی است که بایستی با تدبیر تخصصی-سیاسی و ملی مدیریت شود. نگاه‌های جزمی و با عوام‌پسندانه به این صنعت ممکن است آن را در داخل کشور و عرصه بین‌المللی با چالش‌های فراوانی روبه‌رو کند. صنعت پتروشیمی ستون فقرات صنعتی بسیاری از کشورهای دارای منابع نفت و گاز است. توسعه آگاهانه و مدبرانه آن نه تنها یک انتخاب اقتصادی، بلکه یک ضرورت استراتژیک برای ایجاد اشتغال، کاهش وابستگی، افزایش ارزش افزوده منابع و تضمین امنیت اقتصادی در بلندمدت است. لذا یکی از نقش‌های مجلس شورای اسلامی نهادینه‌سازی همین نگاه ملی و جامع به صنعت پتروشیمی کشور است.

■ علاوه بر تحریم و مشکلاتی که در مبادلات مالی بین‌المللی وجود دارد به نظر می‌رسد که سرمایه‌گذاری داخلی و به عبارتی خصوصی‌سازی پتروشیمی‌ها هم در نیمه راه با چالش‌هایی مواجه بوده است. مشکل اصلی چیست؟

خصوصی‌سازی به جای خصوصی‌سازی، رقابت‌های ناصحیح اقتصادی، عدم مدیریت تخصصی و اجرای ناقص خصوصی‌سازی و تکه‌تکه شدن زنجیره ارزش، مشکلات جدی در یکپارچگی مدیریت تخصصی این صنعت و سرمایه‌گذاری ایجاد کرده است. نبود یک نهاد تنظیم‌گر مستقل توانمند نیز مانع تصمیم‌گیری شفاف و تخصصی شده است.

پاسخ به چالش‌های صنعت پتروشیمی نیازمند یک برنامه جامع ملی است که از تأمین پایدار خوراک، اصلاح ساختار مدیریتی، جذب سرمایه، حرکت به سمت تولیدات با فناوری پیشرفته در زنجیره ارزش و مقابله هوشمندانه با محدودیت‌های خارجی و تحریم‌ها را در برمی‌گیرد. بنابراین همچنان که طراحی و ارائه مدل‌های متنوع مشارکت برای افزایش جذابیت و کاهش ریسک برای بخش خصوصی داخلی و خارجی در دستور کار است؛ باید برنامه‌ای مشخص برای جذب فناوری و سرمایه خارجی از طریق تحرک بیشتر در دیپلماسی اقتصادی وجود داشته باشد. کمک به رفع گلوگاه مالی با روش‌هایی همانند اختصاص درآمدها به سرمایه‌گذاری مجدد جهت تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام و توسعه زنجیره ارزش، روش‌های نوین مالی، اوراق قرضه ارزی و... و بهبود جذابیت برای سرمایه‌گذاری خصوصی با کاهش هزینه‌های دستوری و ایجاد ثبات قوانین محیط کسب‌وکار از ضرورت‌های تحقق این هدف است.

■ برخی از کارشناسان معتقدند که باید از باری که بر صنعت پتروشیمی در بخش دولتی گذاشته شده و درصدهایی که در قالب مسئولیت اجتماعی و نیز برای تأمین بودجه برخی نهادها اختصاص پیدا می‌کند در جهت سرمایه‌گذاری در درون صنعت صرف نظر کرد؟ این گزاره را تا چه حد درست می‌دانید؟

این گزاره را نمی‌توان به طور مطلق «درست» یا «غلط» دانست. این موضوع نیاز به راه‌حل‌های متعادل دارد. نمی‌توان منکر مصرف آب و انرژی بالای برخی فرآیندهای موجود پتروشیمیایی شد که نیازمند مدیریت و فناوری‌های کم‌مصرف است. صنعت پتروشیمی باید به سمت فناوری‌های پاک‌تر حرکت کند و ملزم به داشتن شفافیت، گزارش‌دهی و جبران اثرات منفی خود بر محیط زیست و جامعه محلی باشد. پرداختن به مسائل عام المنفعه، مسائل کلان جوامع محلی و محیط زیست در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌های پتروشیمی است. منتها باید گزارش‌های شفاف از محل هزینه‌کرد فعلی ارائه شود و سامانه ردیابی و پایش بودجه‌های تخصیص یافته به نهادها تأسیس شود.

■ با همه آنچه گفته شد در مجلس دوازدهم چه طرح و برنامه مشخصی برای حمایت از صنعت پتروشیمی دنبال می‌شود؟

تدوین اساسنامه جدید شرکت ملی صنایع پتروشیمی با رویکرد توسعه‌ای، تشکیل یک نهاد تنظیم‌گر مستقل برای صنعت پتروشیمی و پیگیری و بازدید از مجتمع‌های بزرگ پتروشیمیایی کشور جهت رفع موانع تولیدشان از جمله اقداماتی است که فراکسیون نظارت بر صنعت نفت، گاز و پتروشیمی مجلس دوازدهم در دستور کار قرار داده است. علاوه بر این مجلس دوازدهم طرح‌هایی برای ساماندهی نظام مالی و ارزی و تضمین بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور، اجرای برنامه نوسازی فناوریانه و فرآیندی پتروشیمی‌ها و اعطای مشوق‌های ویژه و

تدوین اساسنامه
جدید شرکت
ملی صنایع
پتروشیمی با
رویکرد توسعه‌ای،
تشکیل یک نهاد
تنظیم‌گر مستقل
برای صنعت
پتروشیمی و
پیگیری و بازدید
از مجتمع‌های
بزرگ
پتروشیمیایی
کشور جهت رفع
موانع تولیدشان
از جمله اقداماتی
است که
فراکسیون نظارت
بر صنعت نفت،
گاز و پتروشیمی
مجلس دوازدهم
در دستور کار قرار
داده است